

mun. Chișinău, str. Nicolae Zelinski 13
Republica Moldova
MD-2032, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Nicolae Zelinski nr. 13 street
Republic of Moldova
MD-2032, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jcc@justice.md

Înregistrat
cu nr. 5.14
Nr.dos. 2i-1

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII	
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU	
SEDIUL CENTRAL	
site Nr. 2305	din 18.04.2019
79/2018"	20

Curtea Constituțională a RM
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28

Judecătoria Chișinău (sediul central) vă expediază sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Pîthîn Pavel al reprezentantului debitorului Muravschi Valeriu, în cadrul examinării opoziției debitorului la înstrăinarea bunului imobil în procesul de insolvență intentat față de Societatea cu răspundere limitată "Dacia-Agrochim".

Anexă: dosarul nr. 12-2i-9290-13022018 (2i-179/2018) în volum de 14 (paisprezece) file.

JUDECĂTORUL
JUDECĂTORIEI CHIȘINĂU

ȘOVA NICOLAE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	869
"25"	"04" 2019

1

**CURȚII CONSTITUȚIONALE
a REPUBLICII MOLDOVA**

Debitor: SRL "Dacia-Agrochim"
în proces de lichidare

Creditor garantat: BC "Moldova-Agroindbank" SA

Lichidator: Balan Vladimir
Reprezentantul debitorului: Avocat Pitihin Pavel

**CERERE-SESIZARE
DE RIDICARE A EXCEPȚIEI
DE NECONSTITUȚIONALITATE**

/în ordinea art. 12¹ Cod de Procedură Civilă/
dosar de insolvabilitate nr. 2c-250/2012

În procedura Judecătorei Chișinău, sediul Central, ca instanță de insolvabilitate, se află pe rol opoziția debitorului la înstrăinarea bunului imobil ce constituie Complexul frigorific din or. Șoldănești, str. 31 August, 62, format din teren și construcțiile amplasate pe acesta, prin transmitere în proprietate creditorului B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A.

Evenimentele care au precedat înaintarea de către debitor a opoziției la înstrăinarea bunului a constat în aceea că prin cererea din 17 noiembrie 2017 creditorul B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. a solicitat lichidatorului transmiterea în proprietate, pînă la data de 01.12.2017, a Complexului frigorific menționat mai sus, invocînd în acest sens prevederile art. 131 alin. 10 a Legii insolvabilității.

Alineatul 10 a art. 131 a Legii insolvabilității stabilește că, una dintre posibilitățile de valorificare constă în trecerea bunului în proprietate creditorului garantat în contul creanței.

Acesta nu își poate adjudeca bunul afectat garanției fără ca, în prealabil, să fi dat terților posibilitatea de a participa la cumpărare. În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale la prețul stabilit în publicațiile sau în anunțurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs, cu achitarea prealabilă a cheltuielilor de validare și de valorificare a bunului, inclusiv a onorariului de succes stabilit pentru administratorul insolvabilității/lichidator. [...].

În acest sens considerăm că prevederile alineatului 10 a art. 131 a Legii insolvabilității contravin prevederilor art. 4, 7, 20, 23, 26, 46, 54 și 127 din

2

Constituția Republicii Moldova și art. 1 a Primului Protocol Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, întrucât încalcă dreptul la proprietate a debitorului, și-l lipsește pe acesta de proprietate prin modalități de înstrăinare insuficient de clare și previzibile, contrare principiilor Statului de drept, constituind mai degrabă o expropriere, nu pentru utilitate publică și fără dreaptă și prealabilă despăgubire.

Respectiv, textul alineatului 10 a art. 131 a Legii insolvenței care stabilește că „În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale” nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate a legii, întrucât în lege nu se descrie prin care modalitate urmează creditorul garantat să devină proprietar al bunului grevat, fără a fi clar dacă ar trebui, anterior sau posterior dobândirii bunului de către creditor, ca careva instituții de stat să se expună asupra corectitudinii/legalității condițiilor de dobândire în proprietate a bunului, după cum are loc în cazul vânzării în procedura notarială, sau cea silită – prin adresarea în instanța de judecată pentru confirmarea legalității dobândirii bunului.

Lipsa descrierii acestei proceduri în practică poate crea o interpretare subiectivă și discreționară a lichidatorului, care conduce cu procedura de insolvență sau a creditorului garantat care pretinde la dobândirea bunului.

În acest sens, prin Hotărîrea nr. 22 din 01.10.2018, Curtea a reamintit că exigențele statului de drept presupun, inter alia, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41), iar prin Hotărîrea nr.2 din 19.01.1998, referindu-se la statul de drept, Curtea Constituțională a consemnat că: „[...] una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, a autorităților lui publice, a instituțiilor, a persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor, stabilite de Constituție și legi.”

Totodată, referindu-se la calitatea normei de drept, în Hotărîrea nr.26 din 23.11.2010 Curtea a statuat că:

“Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție.”

În acest sens este relevantă și jurisprudența CtEDO, conform căreia „legea trebuie să fie accesibilă persoanei în cauză și să fie previzibilă sub aspectul consecințelor sale” (cauza Amann împotriva Elveției, paragraf 50).

5

a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea următoarelor condiții (paragraf 82):

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Din aceste considerente, **judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate mai sus (paragraful 82).**

Prin urmare, **orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.**

Asemenea prevederi se conțin și în art. 12¹ a Codului de procedură civilă.

Menționăm că toate criteriile stabilite la alin. 2 articolului 12¹ CPC, și anume:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

se întrunesc la cazul din speță, ori o hotărâre a Curții pe problema ridicată nu există iar toate celelalte criterii sunt prezente.

„În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale” de la alineatului 10 a art. 131 a Legii insolvenței

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 12¹ art.art. 55, 56, 203 CPC, reprezentantul debitorului

SOLICITĂ:

1. Admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.
 2. Sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privitor la examinarea constituționalității alineatului 10 a art. 131 a Legii insolvenței, și anume *„În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale”*
- 8
OFIȚIU
CURȚII
CONSTITUȚIONALE

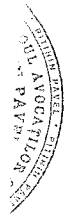
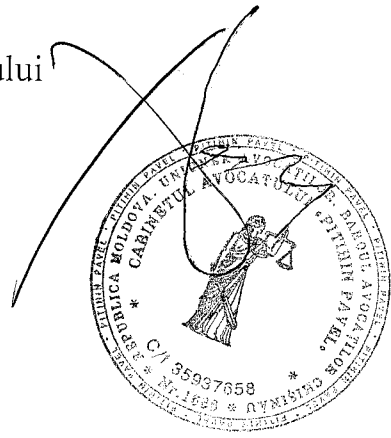
Respectiv, Curții Constituționale,

- 3. *A supune controlului constituționalității prevederea de la alineatului 10 a art. 131 a Legii insolvențării, și anume „În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale” și,*
- 4. **A declara neconstituțională** prevederea de la alineatului 10 a art. 131 a Legii insolvențării, și anume „În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale”.

Cu respect,

Reprezentantul debitorului
Avocat Pitihin Pavel

12.02.2019

02 aprilie 2019

mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău/sediul Central/

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul Nicolae Șova
Grefier Valentina Șova

Cu participarea:

Reprezentantului creditorului Ion Pogor
Reprezentanților debitorului Valeriu Muravschi, Pavel Pîtihin

examinând în sediul instanței, în ședință publică cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Pîtihin Pavel al reprezentantului debitorului Muravschi Valeriu, în cadrul examinării opoziției debitorului la înstrăinarea bunului imobil în procesul de insolvență intentat față de Societatea cu răspundere limitată "Dacia-Agrochim" și,

constată:

La data de 03 februarie 2011, debitorul FPC "Dacia-Agrochim" S.R.L. a depus în instanța de insolvență cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență, din motivul incapacității de plată.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 21 martie 2011, a fost intentat procesul de insolvență în privința debitorului FPC "Daica-Agrochim" S.R.L.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2013 a fost confirmat planul de redresare a solvabilității FPC "Dacia-Agrochim" S.R.L.

La 06 iunie 2014, creditorul B.C. "Moldova-Agroindbank" S.A. a depus o nouă cerere introductivă, prin care a solicitat intrarea în faliment a FPC "Dacia-Agrochim" S.R.L. cu lichidarea patrimoniului debitorului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2014, cererea introductivă a fost primită spre examinare, fiind conexată la cauza de insolvență FPC "Dacia-Agrochim" S.R.L., în procedura planului.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, a fost admisă cererea introductivă depusă de B.C. "Moldova-Agroindbank" S.A., a fost revocat planul de restructurare al debitorului, fiind intentată procedura de faliment față de debitorul FPC "Dacia-Agrochim" S.R.L., cu valorificarea și lichidarea masei debitoare, iar în calitate de lichidator a fost desemnat administratorul autorizat Balan Vladimir.

La data de 29 noiembrie 2017, prin intermediul Curții de Apel Chișinău, reprezentantul debitorului FPC "Dacia-Agrochim" S.R.L., Valeriu Muravschi a depus opoziție la înstrăinarea bunului.

În motivarea acesteia a invocat faptul că, la data de 28 noiembrie 2017, reprezentantul debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Dacia-Agrochim” în proces de lichidare, a fost informat de către lichidator despre faptul că prin cererea din 17 noiembrie 2017 creditorul B.C. "Moldova-Agroindbank" S.A. a solicitat lichidatorului transmiterea în proprietate, pînă la data de 01.12.2017, a Complexului frigorific din or. Șoldănești, str. 31 August, 62.

Consideră că cererea B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. de transmitere în proprietate a Complexului frigorific este neîntemeiată și lipsită de suport juridic, avînd în vedere următoarele raționamente.

Menționează că, la data de 16 mai 2017, creditorul B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A., justificînd un interes abstract și nejustificat, s-a adresat lichidatorului Balan Vladimir cu cerere prin care au solicitat transmiterea aceluiași Complex frigorific - în posesie pentru a fi realizat căruiva cumpărător neidentificat, iar pe motiv că au primit răspuns negativ din partea lichidatorului, la 17 iulie 2017, s-au adresat în instanța de insolvență cu cerere de transmitere silită în posesie, care după examinarea multiaspectuală și obiectivă a cererii Băncii, prin încheierea instanței de insolvență din 27.10.2017 a fost respinsă cererea Băncii de transmitere în posesie a Complexului frigorific.

Sușine că, această situație juridică nu a devenit irevocabilă, fapt care face imposibilă pe moment examinarea cererii Băncii de a le fi transmis în proprietate același Complex frigorific.

Similar „argumentelor” declarative și neprobate din cererea de transmitere în posesie, Banca

nu a justificat și argumentat din punct de vedere a oportunității, necesitatea luării în proprietate a Complexului frigorific, demonstrând prin această cerere o dată în plus despre intenția sa de a aduce prejudicii masei debitoare și a evacua cu orice preț bunurile perisabile care se află la păstrare în cantități semnificative în acel Complex frigorific.

Consideră că cererea Băncii de a prelua Complexul frigorific în proprietate este ilegală.

Invocă prevederile art. 117 alin. (1) a Legii insolvenței, după intentarea procedurii falimentului, lichidatorul valorifică și/sau lichidează neîntârziat, în condiții, cât mai avantajoase și în timpul cel mai potrivit, masa debitoare numai cu acordul expres al comitetului creditorilor sau al adunării creditorilor, după caz.

Același articol la alin. 10 stabilește că, în temeiul hotărârii comitetului creditorilor sau adunării creditorilor, bunurile pot fi vândute de către lichidator în bloc, ca ansamblu în stare de funcționare, sau individual. Lichidatorul va organiza și va desfășura licitații, concursuri sau va antrena în acest scop organizații specializate, cu achitarea serviciilor din contul debitorului.

Relevă că, bunurile nevândute la prima licitație se expun repetat la licitație, la prețuri mai mici, aprobate de adunarea creditorilor sau de comitetul creditorilor. Dacă la licitația repetată nu au fost adjudecate, bunurile se vând la licitație cu reducere. În cazurile în care nu s-au vândut nici la licitația cu reducere ori nu s-au vândut prin concurs, ținut în modul stabilit de prezenta lege, bunurile pot fi vândute, la decizia adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor, de către lichidator prin negocieri directe, în bază de contract de vânzare-cumpărare.

În acest sens menționează că, prin referința la cererea Băncii de transmitere a Complexului frigorific în posesie, lichidatorul a invocat că, “în scopul valorificării bunurilor grevate cu garanții și în special Complexul frigorific, lichidatorul [...] a organizat licitații de vânzare cu strigare la 02.06.2016, 07.07.2016, 26.07.2016, 23.09.2016 și licitații cu reducere la 02.12.2016, 03.03.2017, 24.03.2017, 28.04.2017, 02.06.2017, 15.09.2017, 13.10.2017 coordonând cu B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. modalitățile și condițiile de vânzare a Complexului frigorific. La licitațiile petrecute nu s-a înregistrat nici un cumpărător și respectiv Complexul frigorific nu a putut fi vândut.”

Invocă prevederile art. 120 alin. (1) și (5) a Legii insolvenței, în cazul în care licitația cu strigare repetată nu a avut loc, lichidatorul dispune imediat ca bunurile nesolicitate la licitația cu strigare să fie scoase la licitația cu reducere. (5) Reducerea prețului va continua pînă se ajunge la zero, după care lotul se scoate de la licitație.

Prin urmare s-a constatat că în cadrul acestei proceduri nu au fost epuizate toate modalitățile de valorificare a bunurilor masei debitoare, fiind petrecut doar licitații cu strigare și reducere, fără a fi petrecut întreg complexul de modalități de valorificare a masei prevăzute de lege, fiind evitate modalități ca - vânzarea prin concurs și negocierile directe.

În acest sens invocă prevederile pct. 18.4 a Hotărârii Plenului nr. 2 din 24 martie 2014, cu privire la aplicarea în practica judiciară a Legii insolvenței, care stabilește că, o modalitate nouă de realizare a dreptului creditorilor garantați asupra bunului grevat este transmiterea, în condițiile art. 131 alin. (10) din Lege, a bunului în proprietatea creditorului garantat în contul creanței.

Totodată, susține că, potrivit Legii, acest drept al creditorului garantat apare după respectarea altor proceduri, și anume după acțiunile de valorificare a bunului prin licitație publică, concurs sau prin negocieri directe [...].

Astfel, întru confirmarea acestei explicații a Plenului vin și prevederile art. 123 alin. (2) a Legii insolvenței, care stabilesc că lichidatorul va aplica procedura negocierilor directe cu încheierea unui contract de vânzare-cumpărare: a) atunci cînd, la aplicarea modalității de vânzare a masei debitoare prin licitație cu reducere sau prin concurs, nu a fost prezentată nicio ofertă sau au fost prezentate numai oferte inacceptabile sau neconforme, sau contractul nu a putut fi încheiat cu ofertantul câștigător din motive imputabile acestuia [...], cât și articolul 131 alin. 10 a Legii insolvenței, care expres prevede că, una dintre posibilitățile de valorificare constă în trecerea bunului în proprietate creditorului garantat în contul creanței. Acesta nu își poate adjudeca bunul afectat garanției fără ca, în prealabil, să fi dat terților posibilitatea de a participa la cumpărare.

Constată că cu toate că nu au fost valorificate bunurile nici la licitațiile cu strigare și nici la cele cu reducere, contrar prevederilor art. 120 alin. 5 a Legii insolvenței, care obligă reducerea prețului pînă se ajunge la zero, acest lucru nu s-a făcut, pentru ca la licitația din 13.10.2017 - prețul de start să fie de 5 978 378,05 lei - în situația în care anterior fusese petrecute 6 licitații cu

reducere și 4 licitații cu strigare, la care prețul urma a fi redus pînă la valoarea de lichidare reală a acestui Complex frigorific.

Astfel, pe lângă faptul că nu s-a procedat la reducerea prețului Complexului frigorific pînă la nivelul real de lichidare, acesta nu a fost posibil de valorificat prin licitații, însă anume pentru aceste situații Legea insolvenței la art. 123 alin. (1) lit. a) a stabilit că se procedează la vînzarea bunurilor prin negocieri directe și prin concurs, or însuși lichidatorul în cadrul procesului de judecată de examinare a cererii Băncii de transmitere în posesie a indicat că nerealizarea Complexului frigorific la licitații nu a fost posibilă datorită faptului că Banca nu dorea să reducă prețul în conformitate cu legea.

Sușține că, cererea Băncii de transmitere în proprietate a Complexului frigorific vine în contradicție cu prevederile legale citate, motiv din care opoziția debitorului este întemeiată și necesară de admis cu anularea modalității de realizare a bunului imobil ipotecat - Complexul frigorific din or. Șoldănești, str. 31 August, 62, format din teren și construcțiile amplasate pe acesta, înregistrate cu num. cadastral 8301113.013., 01-05.

În cadrul ședinței de judecată din data de 26.03.2019, reprezentantul debitorului S.R.L. "Dacia-Agrochim", avocatul Pitihin Pavel a depus cerere-sesizare de ridicare a excepției de neconstituționalitate, în care a invocat că, evenimentele care au precedat înaintarea de către debitor a opoziției la înstrăinarea bunului a constat în aceea că, prin cererea din 17 noiembrie 2017 creditorul B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. a solicitat lichidatorului transmiterea în proprietate, pînă la data de 01.12.2017, a Complexului frigorific menționat mai sus, invocînd în acest sens prevederile art. 131 alin. (10) a Legii insolvenței.

Totodată, invocă prevederile alineatului (10) a art. 131 a Legii insolvenței care stabilește că, una dintre posibilitățile de valorificare constă în trecerea bunului în proprietate creditorului garantat în contul creanței.

Acesta nu își poate adjudeca bunul afectat garanției fără ca, în prealabil, să fie dat terților posibilitatea de a participa la cumpărare. În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale la prețul stabilit în publicațiile sau în anunțurile de vînzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs, cu achitarea prealabilă a cheltuielilor de validare și de valorificare a bunului, inclusiv a onorariului de succes stabilit pentru administratorul insolvenței/lichidator. [...].

În acest sens consideră că prevederile alineatului (10) a art. 131 a Legii insolvenței contravin prevederilor art. 4, 7, 20, 23, 26, 46, 54 și 127 din Constituția Republicii Moldova și art. 1 a Primului Protocol Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, întrucît încalcă dreptul la proprietate a debitorului, și-l lipsește pe acesta de proprietate prin modalități de înstrăinare insuficient de clare și previzibile, contrare principiilor Statului de drept, constituind mai degrabă o expropriere, nu pentru utilitate publică și fără dreptă și prealabilă despăgubire.

Respectiv, textul alineatului 10 a art. 131 a Legii insolvenței care stabilește că „În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale” nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate a legii, întrucît în lege nu se descrie prin care modalitate urmează creditorul garantat să devină proprietar al bunului grevat, fără a fi clar dacă ar trebui, anterior sau posterior dobîndirii bunului de către creditor, ca careva instituții de stat să se expună asupra corectitudinii/legalității condițiilor de dobîndire în proprietate a bunului, după cum are loc în cazul vînzării în procedura notarială, sau cea silită - prin adresarea în instanța de judecată pentru confirmarea legalității dobîndirii bunului.

Sușține că, lipsa descrierii acestei proceduri în practică poate crea o interpretare subiectivă și discreționară a lichidatorului, care conduce cu procedura de insolvență sau a creditorului garantat care pretinde la dobîndirea bunului.

Face trimitere la Hotărîrea nr. 22 din 01.10.2018, în care Curtea a reamintit că exigențele statului de drept presupun, inter alia, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41), iar prin Hotărîrea nr. 2 din 19.01.1998, referindu-se la statul de drept, Curtea Constituțională a consemnat că: „[...] una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, a autorităților lui publice, a instituțiilor, a persoanelor oficiale de a

activa în limitele atribuțiilor lor, stabilite de Constituție și legi.”

Totodată, referindu-se la calitatea normei de drept, în Hotărîrea nr.26 din 23.11.2010 Curtea a statuat că: ”Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție.”

Relevantă și jurisprudența CtEDO, conform căreia „legea trebuie să fie accesibilă persoanei în cauză și să fie previzibilă sub aspectul consecințelor sale” (cauza Amann împotriva Elveției, paragraf 50).

În sensul Convenției, o normă juridică trebuie să îndeplinească două condiții suplimentare:

- să fie accesibilă oricărei persoane, lucru care se realizează, de regulă, prin publicare;
- să fie enunțată cu claritate, astfel încât orice persoană să poată, în mod rezonabil, să își conformeze conduita cunoscând consecințele juridice ale faptelor sale.

Susține că, această ultimă condiție nu este îndeplinită, spre exemplu, atunci când norma legală nu prevede cu suficientă claritate condițiile în care autoritățile statale pot să ia o anumită măsură, precum și mijloacele de verificare a îndeplinirii condițiilor.

Astfel, în lipsa unor garanții procedurale, simpla existență fizică a normei legale nu este suficientă pentru a fi calificată drept lege, în sensul Convenției.

Respectiv, semnificația textului „În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale” de la alineatului 10 a art. 131 a Legii insolabilității este vagă, interpretarea și aplicarea acestuia depinzând în mare măsură de discreția lichidatorului sau a creditorului, iar utilizarea unor asemenea concepte și criterii vagi în interpretarea unei prevederi legislative conduce la incompatibilitatea acesteia cu cerințele clarității și previzibilității, în privința efectelor sale, ceea ce contravine Convenției și Constituției (a se vedea hotărîrea în cauza Liivik v. Estonia, 25 iunie 2009, §§ 96-104).

Prin urmare, această semnificație neclară și imprevizibilă a alineatului 10 a art. 131 a Legii insolabilității, permite creditorilor să devină, prin metode neconstituționale, proprietari a unor bunuri fără a respecta careva condiții prestabilite de dobândire a bunului.

Menționează că, procedura de insolabilitate, fiind o procedură silită de înstrăinare a bunurilor din masa debitoare a debitorului insolubil, ar trebui să respecte aceleași principii și reguli generale de înstrăinare a bunurilor ipotocate, reglementate de alte legi.

Drept exemplu, invocă articolul 1 alin. 1 și 2 a Legii cu privire la ipotecă, stabilește principiile fundamentale și regulile care reglementează piața ipotecară primară, precum și crearea de condiții pentru dezvoltarea pieței ipotecare secundare, inclusiv raporturile juridice care apar în procesul și în legătură cu instituirea, valabilitatea și încetarea ipotecii, exercitarea drepturilor de ipotecă, precum și protecția drepturilor participanților la raporturile juridice de ipotecă.

În acest sens, articolul 35 alin. 1 și 2 a Legii cu privire la ipotecă, care reglementează achiziționarea bunului ipotecat de către creditorul ipotecar, prevede că, Creditorul ipotecar poate achiziționa bunul ipotecat în cadrul executării benevole prin încheierea unui acord de executare benevolă, care va avea conținutul și forma unui contract de vânzare-cumpărare.

Astfel, bunul ipotecat poate fi achiziționat de către creditorul ipotecar în cadrul executării silite a dreptului de ipotecă numai prin intermediul vânzării sub controlul instanței de judecată.

Prin urmare, susține că, în cadrul procedurii de insolabilitate care este de fapt o procedură de dobândire silită, creditorul ipotecar care intenționează să dobândească bunul în proprietate în contul creanței, nu este supus unor controale din partea instanței de judecată, ceea ce este și discriminatoriu.

Dat fiind faptul că controlul constituționalității normei din actul legislativ ce urmează a fi aplicat de instanța de judecată la examinarea cererii, ține de competența Curții Constituționale a Republicii Moldova, debitorul S.R.L. ”Dacia-Agrochim” formulează prezenta cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate, care potrivit art. 12¹ a CPC, obligă instanța judecătorească să formuleze prin încheiere judecătorească o sesizare Curții Constituționale.

Cu referire la Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 privind interpretarea art.

135 alin. (1), lit. b) din Constituția Republicii Moldova, subliniază faptul că înalta Curte a statuat că, în eventualitatea refuzului excepției de neconstituționalitate și rezolvării litigiului fără soluționarea prealabilă acesteia de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești.

Susține că, din aceste rațiuni, înalta Curte a decis că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea următoarelor condiții (paragraf 82):

1. obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

2. excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

3. prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

4. nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Totodată, invocă că, Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Din aceste considerente, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate mai sus (paragraful 82).

Prin urmare, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.

Asemenea prevederi se conțin și în art. 121 a Codului de procedură civilă.

Menționează că toate criteriile stabilite la alin. 2 articolului 121 CPC, și anume:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

se întrunesc la cazul din speță, ori o hotărâre a Curții pe problema ridicată nu există, iar toate celelalte criterii sunt prezente.

Reprezentantul debitorului Societatea cu răspundere limitată "Dacia-Agrochim", avocatul Pitihin Pavel a susținut cererea și a solicitat admiterea ei.

În ședința de judecată reprezentantul Pogor Ion al creditorului Banca Comercială "Moldova-Agroindbank" S.A. a solicitat respingerea opoziției și a susținut referința.

În motivarea referinței a invocat că, opoziția la înstrăinarea bunurilor a fost semnată de către reprezentantul debitorului Muravschi Valeriu.

Totodată, face trimitere la art. 131 alin. (6) din Legea insolvenței, pot face opoziție în fața instanței de insolvență, debitorul, creditorii garanți, creditorii chirografari și administratorul insolvenței/lichidatorul.

Astfel, susține că, legislatorul a stabilit expres cercul de persoane care pot face opoziție la vânzarea bunului, or reprezentantul debitorului nu face parte din lista persoanelor care pot face opoziție la vânzarea bunului.

Relevă că, prin cererea nr. 39103/E00968 din 17.11.2017, în temeiul art. 131 alin. (10) din Legea insolvenței, B.C. "Moldova-Agroindbank" S.A. a solicitat lichidatorului F.C.P. "Dacia-Agrochim" S.R.L. – Balan Vladimir să transmită până la 01.12.2017, în proprietatea băncii, în contul creanței F.C.P. "Dacia-Agrochim" S.R.L., terenul cu destinație specială cu suprafața de 2.3733 ha și construcțiile accesorii cu suprafața totală de 7 498.6 m², amplasate în or. Șoldănești, str. 31 August 62, înregistrate în Registrul bunurilor imobile la Oficiul Cadastral Teritorial Șoldănești, filiala Î.S. "Cadastru" sub numerele cadastrale 8301113.013, 8301113.013.01, 8301113.013.02, 8301113.013.03, 8301113.013.04, și respectiv, 8301113.013.05.

Astfel, trecerea bunului în proprietatea creditorului garantat în contul creanței este o modalitate de valorificare a bunului, dar nu reprezintă vânzarea acestuia, iar depunerea opoziției la trecerea bunului în proprietatea creditorului garantat nu a prevăzut Legea insolvenței.

Relevă că, opoziția nu este prevăzută pentru valorificarea bunurilor prin transmiterea acestora în proprietatea creditorului garantat în contul creanței, se confirmă și prin prevederile art. 131 alin. (6) din Legea insolvenței, conform căruia dacă admite opoziția instanța de judecată

va modifica or anula după caz metoda, maniera, condițiile sarcinile, prețul, locul sau data vânzării bunurilor grevate cu garanții, or transmiterea bunurilor în proprietatea creditorului garantat în contul creanței se efectuează conform unor norme imperative stabilite prin lege, fără a fi prevăzută posibilitatea modificării metodei, manierei, condițiilor, sarcinilor, prețului, locului sau datei transmiterii bunului în proprietatea creditorului.

Totodată, invocă prevederile art. 131 alin. (10) din Legea insolvenței, trecerea bunului în proprietatea creditorului garantat în contul creanței nu poate fi efectuată fără ca, în prealabil, să fi dat terților posibilitatea de a participa la cumpărare, la licitație publică sau prin concurs.

Astfel afirmația reprezentantului debitorului referitoare la faptul că bunul ipotecat nu poate fi transmis în proprietate creditorului garantat în contul creanței fără ca acesta să fi fost expus vânzării prin negocieri directe, este eronată și are drept scop determinarea instanței de judecată de a emite o hotărâre vădit ilegală în favoarea sa.

Deasemenea este eronată și afirmația reprezentantului debitorului cu privire la faptul, că banca n-a justificat și argumentat necesitatea luării în proprietate a bunurilor imobile, or Legea insolvenței nu stipulează necesitatea justificării și argumentării exercitării acestui drept garantat prin lege.

Relevă că, prin cererea nr.39103/E00968 din 17.11.2017, BC „Moldova-Agroindbank” S.A. a solicitat transmiterea în contul creanței față de F.C.P. „Dacia-Agrochim” S.R.L. a bunurilor ipotecate la prețul stabilit la ultima licitație, urmând ca creanța băncii, validată în cadrul procesului de insolvență, să se diminueze cu această sumă.

Susține că, este stranie solicitarea reprezentantului debitorului de a continua valorificarea acestor bunuri cu eventuala diminuare a prețului de expunere la vânzare a acestora prin negocieri directe sau prin licitație cu reducere cu diminuarea prețului până la zero.

Afirmă că, aceste acțiuni, în situația în care până în prezent n-a fost identificat un potențial cumpărător, ar putea duce la vânzarea bunurilor la preturi mai mici decât valoarea la care banca și-a exprimat disponibilitatea de ale trece în proprietatea sa (prețul stabilit în anunțul de vânzare pentru ultima licitație).

Consideră BC „Moldova-Agroindbank” S.A., că opoziția reprezentantului debitorului este neîntemeiată și din considerentele, că prevederile Legii insolvenței la care face acesta referință (art. 17 alin.(2), alin.(10), art. 120 alin.(1), alin.(5)) nu constituie temei de admitere a opoziției, deoarece nu reglementează trecerea în proprietatea creditorului garantat a bunurilor grevate în contul creanței și nu sunt relevante speței în cauză.

Totodată, susține că este eronată și referința reprezentantului debitorului la art. 123 alin. (1) lit a) din Legea insolvenței, or asemenea literă la acest alineat nu există.

Astfel BC „Moldova-Agroindbank” S.A. consideră, că solicitarea privind transmiterea bunurilor imobile în proprietate în contul creanței sale este perfect legală, iar Valeriu Muravski intenționat denaturează prevederile Legii insolvenței și le interpretează arbitrar în favoarea sa urmărind un singur scop - de a împiedica achitarea datoriei F.C.P. „Dacia-Agrochim” S.R.L. față de bancă, tergiversând astfel la maxim derularea procesului de lichidare a debitorului. A solicitat respingerea opoziției, iar referitor la cererea privind sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, a invocat că urmează a fi refuzată din motiv că nu se încadrează în prevederile art. 12¹ Cod de Procedură Civilă al RM.

Lichidatorul Balan Vladimir în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citat legal contra semnătură.(f.d.71, vol.IX)

Prin intermediul Cancelariei Judecătorei Chișinău/sediul Central/, la data de 26.03.2019, a depus referința, în care a invocat faptul că, începând cu data intentării procesului de faliment în privința SRL „Dacia-Agrochim”, lichidatorul a efectuat evaluarea Complexului Frigorific, ce constituie obiectul opoziției depuse de debitor și a organizat 11 licitații de vânzare a acestui bun. pînă la solicitarea băncii de preluare în proprietate. Cu toate acestea, careva cereri de cumpărare a bunul nominalizat nu au parvenit, fapt ce a făcut imposibilă valorificarea acestui bun. Valorificarea Complexului Frigorific fiind coordonată de fiecare dată cu creditorul garantat - BC „Moldova-Agroindbank” SA și fiind redus prețul după licitațiile care nu au avut loc.

Invocă, art. 131 alin. (10) al legii nominalizate, una dintre posibilitățile de valorificare constă în trecerea bunului în proprietate creditorului garantat în contul creanței. Acesta nu își poate adjudeca bunul afectat garanției fără ca, în prealabil, să fi dat terților posibilitatea de a participa la cumpărare. În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin

concurș, orice creditor garantat prin bunul în cauză îi poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale la prețul stabilit în publicațiile sau în anunșurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs, cu achita prealabilă a cheltuielilor de validare și de valorificare a bunului, inclusiv a onorariului succes stabilit pentru administratorul insolabilității/lichidator.

Astfel, în temeiul prevederilor sus indicate, lichidatorul a organizat la 13.10.2017 licitație cu reducere a lotului compus din: Complex frigorific, teren eu destinație specială cu suprafața de 2,3733 ha și construcții accesorii, amplasate pe str. 31 august 1989 nr. 62. or. Șoldănești, cu nr. cadastrale: 8301113.013, 8301113.013.01, 8301113,013.02. 8301113.013.03. 8301113.013.04 și 8301113.013.05. Prețul de start - 5 380 540,5 lei. Prețul minim- 4 842 486,22 lei.

Sușține că, prin notificarea din 17.11.2017 BC "Moldova-Agroindbank" SA a solicitat lichidatorului transmiterea în proprietate a Complexului frigorific sus indicat, în contul stingerii parțiale a creanței validate, la prețul minim cu care bunul nu a fost adjudecat la licitație, fapt care a fost acceptat de către lichidator la 29.11.2017.

Cu toate acestea afirmă că, realizarea modalității de stingere a obligației sus indicate nu a putut avea loc din cauza interdicției instituite de către instanța de insolabilitate prin încheierea din 01.12.2017, în calitate de măsură de asigurare a opoziției debitorului, care constituie obiectul prezentului litigiu și care este în vigoare pînă în prezent.

Relevă că, reieșind din normele sus indicate, atît acțiunile creditorului garantat BC "Moldova Agroindbank" SA privind solicitarea de a i se transmite în proprietate, cît și a lichidatorului privind inișierea procedurii de transmitere în proprietate a bunurilor grevate și neadjudecate la licitație sunt absolut legale și întemeiate, iar Opoziția reprezentantului debitorului lipsită de careva suport juridic și bazată doar pe niște argumente emotive, care nu pot constitui temei de refuz în satisfacerea dreptului creditorului garantat de a-și stinge creanța validată din contul bunurilor grevate în favoarea sa.

Invocă prevederile art. 131 alin. (6) al Legii insolabilității, debitorul, creditorii garantați, creditorii chirografari și administratorul insolabilității/lichidatorul pot face opoziție, la vânzarea bunului, în fața instanței de insolabilitate. Instanța va judeca opoziția în ședință publică, cu citarea creditorilor garantați care au depus opoziția, a administratorului insolabilității/lichidatorului și, după caz, a reprezentantului debitorului, în cel mult 2 săptămâni de la primirea opoziției. Neprezentarea părților la data citată nu împiedică instanța să examineze cauza. Pe marginea opoziției, instanța de insolabilitate emite o încheiere, care poate fi contestată cu recurs numai de părțile vizate în ea. Dacă admite opoziția, instanța de judecată, ținînd seama de obiectul acesteia, va modifica ori anula, după caz. metoda, maniera, condițiile, sarcinile, prețul, locul sau data vânzării bunurilor grevate cu garanții, informând de îndată administratorul insolabilității/lichidatorul, care este obligat să se conformeze măsurilor luate sau dispuse de instanța de insolabilitate.

După cum rezultă din prevederile articolului sus indicat, în temeiul cărui reprezentantul debitorului a și depus opoziția, această modalitate de contestare a acțiunilor de valorificare a bunurilor se aplică doar în privința expunerii la vânzare a bunurilor, dar nu și în privința modalității de valorificare stabilite la art. 131 (10) al legii nominalizate, care constă în transmiterea bunului în proprietatea creditorului, în contul stingerii creanței, ori această modalitate nu reprezintă o vânzare a bunului.

Mai mult ca atît, remarcă că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01.12.2017 instanța a interzis lichidatorului doar de a transmite în proprietatea BC "Moldova Agroindbank" SA Complexul Frigorific menționat, dar nu și expunerea lui la vânzare. Ca rezultat, după data de 01.12.2017 lichidatorul, prin coordonare cu creditorul garantat a organizat pînă în prezent încă 11 licitații de vânzare cu reducere a Complexului Frigorific, la aceleași condiții: Preț de start - 5 380 540,5 lei. Prețul minim - 4 842 486,22 lei. În total 22 licitații. Cu toate acestea, nici pînă în prezent nu a fost depusă nici o cerere de cumpărare a bunurilor de către terțe persoane. Circumstanțele date confirmă că modalitatea propusă de BC "Moldova Agroindbank" SA este cea mai oportună și favorabilă pentru debitor, ori aceasta asigură stingerea creanței la valoarea cea mai înalt posibilă.

În condițiile sus indicate, lichidatorul SRL "Dacia Agrochim" a solicitat respingerea opoziției depuse de reprezentantul debitorului ca fiind neîntemeiată.

Audiînd participanții la proces, studiînd materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1), (2), (3) CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amînă pledoariile.

Conform Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Înalta Curte a statuat că, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

Totodată, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărîre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

Drept urmare a celor justificate, ținînd cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, fiind o lege organică, excepția a fost invocată de către Societatea cu răspundere limitată "Dacia-Agrochim", prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea opoziției și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea.

În conformitate cu art. art. 12¹, 269-270 CPC, instanța de judecată,-

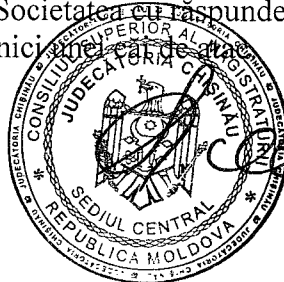
dispune:

Se ridică excepția de neconstituționalitate depusă de avocatul Pitihin Pavel al reprezentantului debitorului Muravschii Valeriu, pentru controlul constituționalității art. 131 alin. (10) din Legea insolabilității.

Se remite după competență Curții Constituționale sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Pitihin Pavel al reprezentantului debitorului Muravschii Valeriu, în cadrul examinării opoziției debitorului la înstrăinarea bunului imobil în procesul de insolabilitate intentat față de Societatea cu răspundere limitată "Dacia-Agrochim".

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte de ședință,
judecător

Nicolae Șova